

Kommunstyrelsen

§ 57

Dnr 2016/716

De enskilda vägarna i Leksands kommun - Delbeslut om regler för kommunalt stöd till enskilda vägar

Beskrivning av ärendet

Som ytterligare ett steg i genomförandeprocessen av kommunfullmäktiges beslut §83 2016-09-19 rörande enskilda vägar i föreslås att:

- Kommunen antar regler för kommunalt stöd till enskilda vägar i enlighet med förvaltningens förslag.

Syftet med ett regelverk är att definiera vilka enskilda vägar som kan erhålla kommunalt stöd, i vilken form och omfattning samt bidra till att uppnå en mer likställd och enhetlig lösning för kommunalt stöd till enskild väghållning.

Ett tydligt regelverk är en viktig förutsättning för avtal/överenskommelse som behöver upprättas mellan kommunen och de enskilda väghållare som önskar kommunalt stöd.

Kommunstyrelsen

Mål med det kommunala stödet är att

- Få bättre vägar i Leksands kommun genom långsiktigt hållbar förvaltning av enskilda vägar med kommunalt engagemang och ökat ansvarstagande från vägs ägare
- Underlätta boende i våra tätorter och byar med enskilda vägar
- Skapa tillgänglighet för allmänhet och näringsliv
- Allmänheten ska få tillgång till områden för rekreation och fritidsaktiviteter
- Säkra nedlagt vägkapital i det enskilda vägnätet

Bakgrund - ”Våra vägar i Leksand”

Systemet med enskild väghållning är ett naturligt inslag i det svenska vägsystemet och är betydelsefullt för bosättning och utveckling av vår landsbygd. Kommuners engagemang i och bidrag till den enskilda väghållningen varierar utifrån skiftande historiska och nutida förutsättningar.

På 1970-talet åtog sig Leksands kommun frivilligt ansvar för väghållningen av vissa enskilda vägar i kommunen. I nuläget har kommunen ett stort engagemang i det enskilda vägnätet och sköter ca 33 mil enskild väg med stor variation i funktion, behov, standard, trafikflöde och karaktär. Leksands är idag en av de kommuner i landet som ger mest stöd till enskilda vägar. Intentionen är att fortsatt ha ett stort engagemang och erbjuda stöd till enskild väghållning. Det finns i nuläget inga avtal eller annan klart uttalad överenskommelse med de olika väghållningsorganisationerna som reglerar kommunens åtagande, ansvar, rättigheter, skyldigheter, hantering av statsbidraget mm.

Beskrivning av ärendet

För att definiera vilka enskilda vägar som kan erhålla kommunalt stöd, i vilken form och omfattning samt en mer likställd och enhetlig lösning behövs ett regelverk. Att utforma ett enkelt och tydligt regelverk innebär utmaningar och ställningstaganden. Inte minst utifrån avsikter, ståndpunkter, förväntningar mm från såväl kommunmedborgare som politiker och tjänstemän. Innehåll och utformning påverkas i hög grad av Leksands kommuns nuvarande engagemang gällande skötsel av enskilda vägar.

Förslag till regelverk utgår från några grundläggande förutsättningar och principer.

Förutsättningar för att kunna erbjudas kommunalt stöd till enskild väg är att:

- Det finns fastboende.
- Det finns en tydlig och aktiv väghållningsorganisation.
- Väg hålls öppen för allmän trafik.

Kommunstyrelsen

Betydelsefulla grundprinciper:

- Kommunen ska erbjuda möjlighet till fortsatt kommunalt stöd i form av vägskötsel eller ekonomiskt bidrag till vägar där det finns fast boende.
- För vissa enskilda vägar som idag sköts av kommunen är det inte befogat med fortsatt kommunalt stöd. Det handlar bland annat om:
 - Vägar som är att betrakta som gårdsinfarter och andra vägar som upplevs "privata" (ingen "allmännytta")
 - Skogsbilvägar
- Geografiskt område skapas inom vilket kommunen kan erbjuda skötsel.
- Det blir en avvägd och "rimlig" nivå på kommunalt engagemang utifrån enskilda vägars olika funktion och betydelse för allmänheten.

Några punkter och ställningstaganden i föreslag till regelverk behöver en mer djupgående förklaring och beskrivning. Det gäller:

- Verksamhetsområde
- Vaghållningsorganisation
- Vägtyper
- Nivå på ekonomiskt bidrag

Ekonomi

Förslaget innebär att kommunen kan ge stöd i form av skötsel eller driftbidrag till enskilda vaghållare (samfällighetsföreningar). Detta bedöms inte påverka nuvarande nivå på budget för vägunderhåll i någon större utsträckning. Om kommunalt stöd i form av vägskötsel ersätts med bidrag kan medel i vår driftbudget omfördelas till bidrag istället.

Förslaget innebär även att vaghållare som idag inte får någon form av kommunalt stöd kan få ekonomiskt stöd. Då kan den totala budgeten för vaghållning behöva ökas.

Beslutsunderlag

1. Protokollsutdrag från allmänna utskottet 2019-05-13 § 54
2. Tjänsteutlåtande, daterad 2019-04-30
3. Regler för kommunalt stöd till enskilda vägar, daterad 2019-04-30
4. Bilaga 1, förklaring och beskrivning av: Verksamhetsområde
5. Bilaga 2, förklaring och beskrivning av: Vaghållningsorganisation
6. Bilaga 3, förklaring och beskrivning av: Vägtyper
7. Bilaga 4, förklaring och beskrivning av: Nivå på ekonomiskt bidrag

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens förslag för beslut i kommunfullmäktige

1. Anta förslag till ”Regler för kommunalt stöd till enskilda vägar”.
2. Med ändring av tidigare beslut (KS 2017-05-22 § 71 punkt 2 och 3) sätta tiden för att skriva avtal med kommunen till 1 september 2020 eller snarast efter att väghållningsorganisation finns.
3. Resultat av klassificering av vägtyper i enlighet med 2.1 i regelverket ska redovisas till kommunstyrelsen senast januari 2020.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige